Linkovi - smostalna vježba

Radimo web sa nacionalnim parkovima Hrvatske (3 nacionalna parka). Svaki od parkova ima svoj web page (svoj HTML dokument).

- Napraviti projekt (folder) NacionalniParkovi
- Unutar projekta napraviti 4 HTML fajla:
  - index.html
  - plitvicka-jezera.html
  - brijuni.html
  - mljet.html
- Svaki od fajlova mora imati sljedeće:
  - obavezne HTML elemente
  - favicon neki po želji (https://icons8.com/icons/set/favicon)
  - sekciju u vrhu (div) koja će biti navigacija, a sastojat će se od logo-a, koji uvijek vodi na index.html, te od liste s navigacijskim linkovima, a koji vode na odgovarajući nacionalni park
- Unutar projekta napraviti folder "images" i u njega smjestiti sve slikovne datoteke
- svi linkovi koji vode na vanjske stranice (van stranica našeg projekta) se moraju otvarati u novom tabu
- svaka od slika u sadržaju mora biti omotana linkom na samu sebe u originalnoj verziji (u novom tabu)
- u zadatku koristiti dosad naučene semantičke HTML elemente

Nacionalni parkovi

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja određuje strateške smjerove, razvija programe i planove održivog razvoja društva na načelu zelenog i kružnog gospodarstva u cilju preobrazbe u pravedno i prosperitetno društvo s resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom, osiguravajući klimatsku neutralnost, očuvanje i održivo korištenje prirodnih resursa.

Zaštita okoliša i prirode ubraja se među najzahtjevnije aktivnosti koje zadiru u sve aspekte organizacije ljudskog društva. Donošenjem Nacionalne strategije održivog razvoja, Ministarstvo je postalo točka koordinacije za teme održivog razvoja na nacionalnoj razini te koordinator multilateralnih okolišnih sporazuma i globalnih pitanja održivog razvoja na međunarodnoj razini.

Za više detalja, pogledajte <u>web-stranicu Ministarstva</u>.

Program Ujedinjenih naroda za razvoj

Program Ujedinjenih naroda za razvoj (<u>UNDP</u>) globalna je razvojna mreža Ujedinjenih naroda koja djeluje u 177 zemalja i teritorija s misijom koja se može sažeti u jednostavnu izjavu: "Ne zanemarimo nikoga." UNDP je u Hrvatskoj prisutan od 1996. godine te je posvećen nizu razvojnih potreba, uključujući unapređenje uvjeta života i ekonomskih prilika u ruralnim i teško pristupačnim područjima te područjima pogođenima ratom; promicanje energetske učinkovitosti i zaštite okoliša; zagovaranje potpune socijalne uključenosti osoba s invaliditetom, manjina i drugih ranjivih društvenih skupina; te jačanje pravosuđa i društvene sigurnosti. Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, UNDP stavlja naglasak s razvojnih projekata unutar zemlje na predstavljanje i prenošenje hrvatskih iskustava i ekspertize drugim zemljama.

Globalni fond za okoliš

Globalni fond za okoliš (GEF) osnivač je projekta PARCS. Osnovan uoči Summita o Zemlji u Riju 1992. godine, Globalni fond za okoliš nastoji rješavati najhitnije probleme našeg planeta koji se odnose na zaštitu okoliša. Od svog osnutka do danas, GEF je raznim partnerima dodijelio 14,5 milijardi USD bespovratnih sredstava, osiguravši povrh toga i 75,4 milijardi USD dodatnih sredstava za gotovo 4.000 projekata. GEF je središnji dio međunarodnih partnerskih

napora usmjerenih na rješavanje globalnih okolišnih pitanja u 183 zemlje, uključujući međunarodne institucije te organizacije civilnog društva i privatnog sektora.

Plitvička jezera

Sadržaj:

- Prirodna baština
  - O Biljni svijet
  - O <u>Životinjski svijet</u>
  - O Šume
- Kulturno-povijesna baština
  - O Tradicijska gradnja
  - O Lokalna kuhinja

Prirodna baština

Gušter

Plitvička su jezera na popisu UNESCO-ove svjetske prirodne baštine – preporuka je to koja jamči oduševljenje bogatstvom biljnog i životinjskog svijeta te jedinstvenog fenomena sedrenih barijera.

Područje Parka krasi čak 58 vrsta orhideja, među kojima i gospina papučica. Plitvičke su šume stanište medvjeda, vuka, risa, sove jastrebače i vidre.

U šumskoj vegetaciji najveću vrijednost ima prašuma Čorkova uvala, zajednica bukve i jele koja raste bez neposrednog utjecaja čovjeka i postojan je šumski ekosustav.

Biljni svijet

Biljni svijet nacionalnog parka

Preko 1460 zabilježenih biljnih svojti (vrsta i podvrsta) predstavlja oko 30 % od ukupne flore Hrvatske. Velika raznolikost i bogatstvo, zastupljenost endemičnih vrsta, vrsta koje uživaju zaštitu međunarodnih konvencija (Bernska konvencija i Direktiva o staništima), ugroženih i zaštićenih svojti svrstava Park u floristički vrijedno područje ne samo Hrvatske, nego i na globalnoj razini. Velika raznolikost flore Parka rezultat je raznolikosti staništa. Na području Parka zabilježeno je preko 40 stanišnih tipova od čega 19 rijetkih i ugroženih koji se nalaze u dodacima Direktive o staništima.

Životinjski svijet

Životinjski svijet

U okviru istraženih skupina (beskralješnjaci i kralješnjaci) značajan je broj rijetkih i ugroženih vrsta koje se nalaze na Dodatku I Direktive o staništima i Direktive o pticama, endemičnih vrsta te zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta što govori o raznolikosti i kvaliteti staništa. Od beskralješnjaka česti stanovnici vodenih ekosustava, koji su ovdje od primarnog značenja, jesu riječni rak (Astacus astacus) i potočni rak (Austropotamobius torrentium).

Šume

S obzirom na reljef, klimatske prilike, te način i mogućnosti korištenja terena u daljoj i bližoj prošlosti, od potpuno šumskog krajolika ostale su još znatne šumske površine (¾ površine).

Kulturno-povijesna baština

Kulturno povijesna baština

Legenda je utkana u povijest Plitvičkih jezera, a kaže da se nakon suše s planine spustila Crna Kraljica i iscrpljenom narodu poslala vjetar i grmljavinu pa je konačno pala kiša i nastalo je 16 jezera. Snagu slapova ljudi su iskoristili podižući vodenice, pilane i stupe na vodeni pogon.

Kuće se nisu gradile uz jezera, nego u okolici tradicijskim umijećem gradnje od drveta i kamena s prepoznatljivim središtem kuće – ognjištem oko kojeg se okupljala obitelj i susjedstvo.

Tradicijska gradnja

Tradicijska gradnja

Plitvička jezera bila su od sredine šesnaestog stoljeća područje stalnih borbi i sukoba. Jedno vrijeme bila su u potpunosti opustošena i nepogodna za razvitak stalnih većih naselja. Tek posljednjih dvjestotinjak godina, prestankom opasnosti od osmanlijskih provala, dolazi do naseljavanja i stvaranja stalnih seoskih jezgri. Nova naselja stvarala su se oko ranijih sezonskih pastirskih selišta (stočarskih stanova) krčenjem i paljenjem šume. Kuće (kućišta) su bile građene u podbrežju, dok su nizine, zaravni i drage korištene kao polja i vrtovi. Naselja su nastajala i u kanjonu rijeke Korane, ali nikada uz sama jezera.

Lokalna kuhinja

Lokalna kuhinja

Stanovništvo ovog kraja u prošlosti se većinom bavilo stočarstvom, poljodjelstvom, mlinarenjem i iskorištavanjem šume. To je uvelike određivalo način njihove prehrane i spravljanje jela.

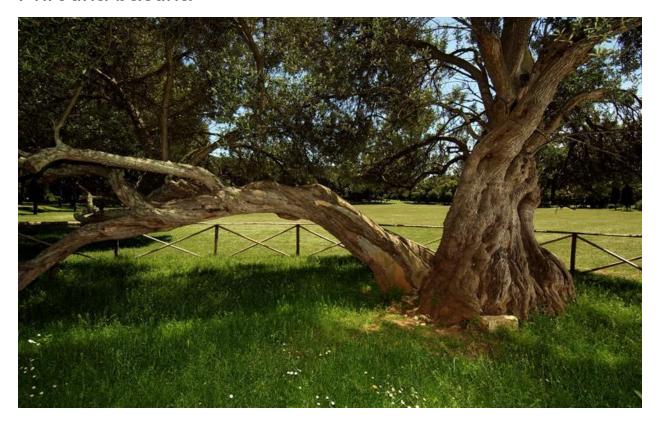
Na <u>ovom linku</u> pogledajte Plan upravljanja NP plitvička jezera.

Brijuni

Sadržaj:

- Prirodna baština
  - O Biljni svijet
  - O <u>Životinjski svijet</u>
  - O Podmorje
- Kulturno-povijesna baština
  - O Arheološka baština
  - O Graditeljska baština
  - O <u>Izložbe</u>
  - O Brijunski kredni park
  - O Legenda o otoku

Prirodna baština

Autor: Renco Kosinožić

Stablo masline staro 1600 godina, najveća površina crnike i bora na hrvatskoj obali i brijunski mediteranski vrt sa 170 vrsta autohtonih biljaka tek su dio atrakcija.

Životinjski svijet Brijuna objedinjuje najraznolikije vrste na jednom području, tako da je odgovor na pitanje gdje se na jednom mjestu mogu sresti mufloni, žirafe i istarsko govedo upravo Brijunsko otočje. Brijunskim akvatorijem plivaju dobri dupini, a podmorje obiluje ribom i koraljima.

Biljni svijet

Biljni svijet

Vegetacija je obilježje koje Brijune čini osobitima i vrijednima. Zauzimanjem nekada poljoprivrednih površina i krčenjem dijela šumskih površina te njihovim pretvaranjem u pejzažne parkove s prostranim otvorenim travnjacima stvoren je jedinstven krajolik na hrvatskoj obali Jadrana. Brijunsko otočje ima sva mediteranska obilježja. Nalazi se u sredozemnoj (mediteranskoj) fitogeografskoj regiji te zbog toga glavnina flornih elemenata na otočju ima prava mediteranska obilježja. Na otočju obitavaju u značajnom broju neke vrste biljaka koje su uvrštene u skupinu posebno ugroženih vrsta u Hrvatskoj (primorska makovica, divlji krastavac, neke vrste trava). Šume crnike, u svom tipičnom sastavu, nalazimo na nekoliko mjesta na Velikom i Malom Brijunu. Uz crniku najčešće se javljaju zelenika, planika, smrdljika, tršlja, lemprika, mirta i veliki vrijes. Tu šumu čine gotovo neprohodnom povijuše: tetivika, skrobut, sparožina, božje drvce i mediteranska divlja ruža. Autohtone šume crnike nisu samo pluća nego i ukras Brijuna.

Životinjski svijet

Životinjski svijet

Fauna Nacionalnog parka Brijuni veoma je raznolika i bogata, kako brojnošću tako i vrstama. Brijunsko otočje omogućava svojom izuzetno specifičnom mikroklimom život mnogobrojnim autohtonim (domaćim) i alohtonim (unešenim) životinjskim vrstama.

Podmorje

Podmorje

Od ukupne površine Nacionalnog parka morski prostor zauzima gotovo 80 %. Fauna riba je ono po čemu je brijunsko podmorje izuzetno i različito od svih ostalih dijelova sjevernog Jadrana. Među ribama najčešće se nalaze: fratri, šarazi, ugori, orade, zubaci, škrpine, salpe i kavale.

Kulturno-povijesna baština

Kulturno povijesna baština

Na brijunskom kamenu vidljivo je dvjesto otisaka dinosaura starih i do sto milijuna godina. Ostaci povijesnih građevina iz rimskog vremena svjedoče o ranoj prepoznatosti otoka kao mjesta ladanjskog odmora.

Brojne su građevine mjesta povijesnih susreta svjetskih političkih vođa, ali i poznatih imena iz svijeta umjetnosti. Povijesna ostavština Brijuna potvrđuje status ladanjske meke Mediterana.

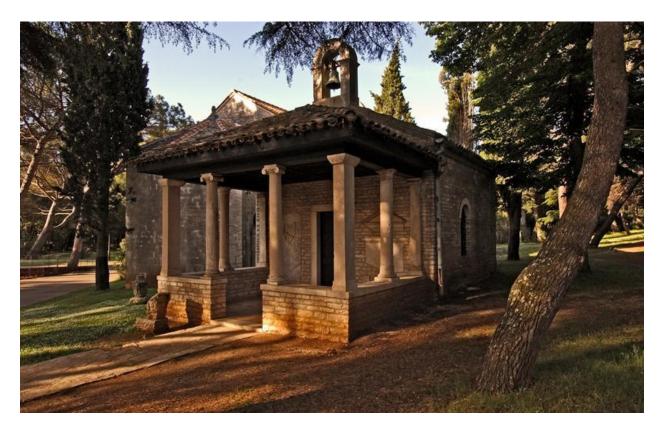
Arheološka baština

Arheološka baština

Brijunsko otočje sinonim je za bogatu, raznovrsnu i reprezentativnu arheološku baštinu. Od prvih neolitskih poluzemunica do srednjega vijeka, dogodile su se brojne promjene tijekom kojih su se otočke naseobine premještale s obale na brežuljke, s jedne na drugu stranu otoka, pa Brijune krasi i bogati arheološki park.

Graditeljska baština

Graditeljska baština

Najvažniji dio bogate i raznolike brijunske graditeljske baštine potječe iz mletačkog razdoblja kada se, usprkos stalnim izmjenama epidemija kuge i malarije, zamiranju i pokušajima oživljavanja života na otoku, oko današnje luke formira naselje s kulom i kaštelom, crkvom sv. Germana, zavjetnom crkvicom sv. Roka, zaštitnika od kuge, grobljanskom crkvom sv. Antuna.

Izložbe

Izložbe

Izložbeni postavi vjerno prikazuju slojevitu brijunsku povijest. Na izložbi kopija fresaka i glagoljičkih natpisa Istre i Kvarnera u crkvici sv. Germana od 1958. godine predstavljeno je bogato srednjovjekovno nasljeđe ovog područja. Na jednome mjestu moguće je pogledati kopije fresaka iz Berma, Huma, Rakotula i Lovrana, kao i kopije najznačajnijih kamenih natpisa pisanih glagoljicom. U crkvu je 1912. godine smješten i i rimski mozaik iz uvale Verige, a tada je dograđena i sakristija u koju su ugrađeni kameni ulomci brijunske povijesti od antike do 18. stoljeća.

Brijunski kredni park

Brijunski kredni park

Jedinstven brijunski muzej na otvorenom dopunjava i preko 200 otisaka stopala dinosaura, koji su ovdje obitavali prije 130 do 100 milijuna godina, u geološkom razdoblju krede. Paleontološki nalazi tragova kretanja dinosaura, veličanstvenih "strašnih gmazova" dosad su zabilježeni na četiri od četrnaest otoka nacionalnog parka: Velikom Brijunu te otocima Vangi, Galiji i Vrsaru.

Legenda o otoku

Legenda o otoku

Prema legendi, Stvoritelj je dio Zemlje naumio oblikovati prema slici Raja. Tako je nastala Istra, nalik vrtu obraslom predivnim drvećem i prostranim livadama, koji oplakuje plavo more i poziva ljude sretnom životu.

Mljet

Sadržaj:

- <u>Mljet</u>
  - O Prirodna baština
    - Biljni svijet
    - Životinjski svijet
  - O Kulturno-povijesna baština
    - Benediktinski samostan
    - Odisejeva špilja
    - Tjesnac sv. Pavla

Prirodna baština

Podmorje nacionalnog prka Mljet

Mljet je riznica bioraznolikosti. I dok na kopnu pronalazimo endemske vrste i orhideje, u podmorju se susreće posidonija – sredozemni endem koji gradi podmorske livade važne za čitavi niz životnih zajednica te je stoga jedno od ekološki najvrednijih staništa Nacionalnog parka.

Nad njegovim morem kruži sredozemni galeb, najugroženija vrsta galeba na Jadranu, a prelijeću ga i sivi sokol i morski vranac. Priroda Mljeta snažno pulsira i u zelenilu i u plavetnilu Nacionalnog parka.

Biljni svijet

Biljni svijet

Više je od pedeset strogo zaštićenih biljnih vrsta, među kojima se ističu orhideje s tridesetak vrsta (talijanski kaćun, liburnijska kokica, ljubičasti šiljorep, jesenska zasukica i dr.) te endemi dubrovačka zečina, buhač i mrižica. Biljne vrste postoje i u podmorju Parka, a to su morske cvjetnice oceanski porost (posidonija) i čvorasta morska resa. Posidonija je sredozemni endem koji gradi podmorske

livade od velike važnosti za čitav niz životnih zajednica te predstavlja jedno od ekološki najvrednijih i najosjetljivijih staništa Nacionalnog parka Mljet.

Životinjski svijet

Životinjski svijet

Kopno i podmorje Nacionalnog parka Mljet iznimno su bogati prirodnim vrijednostima, čije je očuvanje prioritetni cilj upravljanja ovim zaštićenim područjem. U njemu je zabilježeno preko 200 strogo zaštićenih vrsta. Najistaknutiji fenomen su dva duboka zaljeva ispunjena morskom vodom, poznata kao Veliko i Malo jezero. Radi se o jedinstvenom ekosustavu u kojem obitavaju brojne vrste školjkaša, riba, puževa, žarnjaka i drugih morskih organizama. Neke od specifičnosti su guste populacije plemenite periske, iznimno veliki i stari primjerci jakobove kapice te dosad najveća zabilježena kolonija busenastog koralja, endema Sredozemlja, koja se proteže na preko 650 m2 u Velikom jezeru.

Kulturno-povijesna baština

Kulturno povijesna baština

Ribari na Mljetu i danas vjeruju da je Tjesnac sv. Pavla mjesto kojim treba proći kad se ide na ribanje jer je na tom mjestu sv. Pavao blagoslovio more kad se nakon brodoloma u njemu spasio. Povijest Mljeta ogleda se i kroz benediktinski samostan. U tu povijest utkana je i legenda da je grčki junak Odisej baš tu zastao očaran ljepotom nimfe Kalipso i ljepotom otoka.

Brojni povjesničari vjeruju da je Homerova Ogigija – Mljet. Upravo se po grčkom junaku jedna od špilja zove Odisejeva špilja, a mnogi će i sam Mljet nazvati Odisejevim otokom.

Benediktinski samostan

Benediktinski samostan

Benediktinski samostan na otočiću Sveta Marija, u južnom dijelu mljetskog Velikog jezera, sagrađen je polovicom 12. stoljeća. Benediktinci su najprije na otočiću izgradili samostan, a zatim i crkvu. Crkva je tijekom stoljeća mijenjala izgled pod naletom stilova, renesanse i baroka, ali centralni je dio romanički. Crkva sv. Marije u sklopu samostana jednobrodna je romanička (apulijska) građevina podignuta po uzoru na onu koju su benediktinci imali u Monte Garganu. Današnja je zgrada samostana dvokatna renesansna građevina koju s dvije strane omeđuje dvorište, a glavni trakt, prema dvorištu, ima arkadni hodnik. Na jugoistočnom je uglu izgrađena obrambena kula, pa sve građevine, uključujući i crkvu, čine obrambenu cjelinu. Samostan je također preuređen u renesansi, tako da s crkvom tvori jedinstven sklop.

Odisejeva špilja

Odisejeva špilja

Najpoznatija otočka legenda je o grčkom junaku Odiseju po kojemu je nazvana i špilja. Odisej, grčki junak čije su lukavstvo i hrabrost okončali desetogodišnji Trojanski rat, vraća se na rodnu Itaku. Na putu kući u nemilosti je Posejdonovoj pa doživljava mnoge neugode i pustolovine od kojih i onu s nimfom Kalipsom čiji je zatočenik bio sedam godina.

Tjesnac Sv. Pavla

Tjesnac sv. Pavla

Ribari na Mljetu i danas vjeruju da je Tjesnac sv. Pavla mjesto kojim treba proći kad se ide na ribanje jer je na tom mjestu sv. Pavao blagoslovio more kad se nakon brodoloma u njemu spasio. Isto se tako govori da je urod ječma i loze u obližnjem polju obilan jer su tamo otočani nahranili iscrpljenoga, izgladnjelog brodolomca. I polje i spomenuti morski tjesnac na jugoistočnoj su punti otoka, tik do, po nevremenu, jedva vidljive podmorske hridi Šepurine za koju je vezana legenda o brodolomu.